

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. S.**, zastoupený Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 7. 2005, č. j. 28 Az 8/2005 - 21, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26. 1. 2005, č. j. OAM-3610/VL-07-K04-2004, rozhodl žalovaný tak, že azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla snaha o legalizaci pobytu v České republice, přičemž svou vlast opustil v roce 2000 z ekonomických a rodinných důvodů.

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které žalovanému vytkl porušení § 3 odst. 3, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a dále § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, přičemž pokud jde o skutkové důvody, žalobce poukázal na svoji žádost o udělení azylu v České republice, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden, a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k předmětné žádosti

o udělení azylu. S ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby Krajský soud v Hradci Králové napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 28. 7. 2005, č. j. 28 Az 8/2005 - 21, žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl, když konstatoval, že žalobce v původním řízení, ani v žalobě, která je pouze obecná, neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by soud vedla k závěru, že byl ve vlasti pronásledován nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalobce sám uvedl, že důvodem opuštění vlasti byla jeho snaha vydělat si peníze, později se přidaly problémy rodinné, kdy po rozvodu s manželkou se na Ukrajinu již nechtěl vrátit. Nezastíral, že žádosti o azyl si chce legalizovat svůj pobyt na území ČR. K rozhodování podle § 14 zákona o azylu krajský soud uvedl, že v případě hodném zvláštního zřetele lze udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nelze výlučně o něj podat žádost a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Rovněž tak rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Žalovaný měl dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. Krajský soud dále neshledal existenci v § 91 zákona o azylu uvedených překážek vycestování. Ukrajina pod vedením prezidenta V. J. nastoupila cestu demokratického vývoje a žalobce v případě návratu není ohrožen ve smyslu § 91 zákona o azylu, což bylo potvrzeno i informacemi o zemi původu žalobce shromážděnými v průběhu správního řízení.

Proti citovanému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že rozhodnutí žalovaného nemá náležitosti správního rozhodnutí, neboť není v souladu s ustanovením § 47 odst. 5 správního řádu podepsáno oprávněnou osobou a nemůže tedy mít účinky správního rozhodnutí, tj. vlastně se o správní rozhodnutí pro jeho neúplnost nejedná. Stěžovatel je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného bylo vyhotoveno osobou, která je na rozhodnutí podepsána pod odrážkou „za správnost“ nikoliv v Praze, jak je uvedeno v záhlaví rozhodnutí, ale v příslušném azylovém středisku a následně doručeno (předáno) stěžovateli, aniž by samo rozhodnutí bylo mezi tím zasláno do P., kde by je stvrdil svým podpisem jako osoba oprávněná PhDr. T. H., ředitel odboru azylové a migrační politiky. Časový odstup je v daném případě natolik malý, že dle názoru stěžovatele nebylo možné za obvyklé rychlosti doručování si písemností v rámci správních orgánů nebo soudů, aby rozhodnutí bylo z azylového tábora do P. a zpět doručeno v tak krátkém časovém úseku. Ve chvíli, kdy je rozhodnutí předáno či doručeno účastníkovi řízení, tak není rozhodnutí správního orgánu ještě podepsáno oprávněnou osobou a správní orgán tak v rozhodné době dosud neprojevil svou vůli řádným a dostatečným způsobem. Žalobou napadené rozhodnutí tak bylo vydáno zcela bez vědomí oprávněné osoby. Krajský soud se měl případnou nicotností napadeného rozhodnutí zabývat z úřední povinnosti, což neučinil. Stěžovatel dále uvádí, že i kdyby bylo rozhodnutí z příslušného azylového tábora doručováno do P. např. v elektronické podobě, nebylo a ani nemohlo být rozhodnutí žalovaného opatřené originálním podpisem oprávněné osoby součástí spisu v době, kdy byl opis rozhodnutí předán stěžovateli, neboť správní spis týkající se věci stěžovatele byl v této době nikoliv v P., ale v příslušném azylovém táboře, kde bylo rozhodnutí fakticky vyhotoveno. Oprávněná osoba by tak ani v takovém případě neměla před tím, než jedno vyhotovení rozhodnutí podepsala, možnost ověřit, zda rozhodnutí zasláné v elektronické podobě souhlasí s tím, které je předáno účastníkům řízení. Stěžovatel dále namítá, že rozhodnutí krajského soudu je nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť krajský soud při svém rozhodování nepřihlédl k námitkám, které stěžovatel uvedl v žalobě. Krajský soud se

vůbec nezabýval žalobními body (procesními námitkami), na které stěžovatel poukazoval v žalobě, tedy námitkami týkajícími se závažných procesních pochybení žalovaného. Stěžovatel konkrétně v žalobě uplatnil námitku týkající se porušení ustanovení § 3 odst. 3, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu žalovaným. Stěžovatel je přesvědčen, že soud byl povinen se těmito námitkami ve smyslu § 75 s. ř. s. zabývat a oprávněnost nebo neoprávněnost všech žalobních bodů posoudit, a to i v případě, byly-li žalobní body stěžovatele formálního a obecného charakteru. Soud v takovém případě musí alespoň konstatovat, že takové žalobní body přezkoumat nelze a odůvodnit, proč je nelze přezkoumat. Takový závěr soudu musí být navíc uveden v části odůvodnění, která se věnuje hodnocení důkazů. Takto však v řízení soud nepostupoval a rozhodnutí krajského soudu je tak stíženo vadou. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný i ve věci řízení o podané kasační stížnosti plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení. S rozsudkem soudu plně souhlasí. Žalovaný podotýká, že v průběhu řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by se v případě jmenovaného daly podřadit pod taxativně vymezené důvody udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ani žádný zvláštního zřetele hodný důvod udělení azylu podle § 14 zákona o azylu správní orgán neshledal. Stěžovatel žádost o azyl podal až ve chvíli, kdy potřeboval zlegalizovat svůj pobyt na území ČR, z čehož vyplývá účelovost této jeho žádosti. Snaha o legalizaci pobytu na území ČR azylově relevantním důvodem není. Co se týče formálních náležitostí správního rozhodnutí, odkazuje správní orgán na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Azs 64/2003 - 54, z něhož vyplývá, že rozhodnutí není nicotné, pokud je součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné. Námitky právního zástupce stěžovatele, které používá opakovaně v kasačních stížnostech různých cizinců, jsou tedy, vzhledem k výše uvedenému, irelevantní. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vázán

rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K námitce stěžovatele, že v rozporu s ustanovením § 47 odst. 5 správního řádu není prvostupňové rozhodnutí žalovaného podepsáno oprávněnou osobou a nemůže tedy mít účinky správního rozhodnutí, tj. vlastně se o správní rozhodnutí pro jeho neúplnost nejedná, Nejvyšší správní soud uvádí, že posuzované vyhotovení rozhodnutí je opatřeno úředním razítkem, dále je uvedeno jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby, avšak chybí její podpis, který je nahrazen uvedením „za správnost“ a podpisem osoby, která rozhodnutí zřejmě pouze vyhotovila. Ve správním spisu je však založeno rozhodnutí bezvadné, které obsahuje všechny náležitosti správním řádem požadované, včetně podpisu oprávněné osoby (v daném případě PhDr. Tomáše Haišmana, ředitele odboru azylové a migrační politiky). V absenci podpisu na doručovaném vyhotovení rozhodnutí spatřuje stěžovatel nicotnost tohoto rozhodnutí, kterou měl krajský soud vyslovit i bez návrhu. Pokud by tvrzení stěžovatele bylo pravdivé a krajský soud by toto opomněl, zavdávalo by to na základě kasační námítky důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu v řízení o kasační stížnosti. Nicotnost (neexistenci) správního aktu však způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Může se jednat o vady spočívající například v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Vadu vyskytnuvší se v nyní posuzovaném rozhodnutí ovšem nelze pokládat za natolik intenzivní, aby mohla založit přímo nicotnost tohoto rozhodnutí. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Zdejší soud sice přisvědčuje stěžovateli, že dotčené rozhodnutí žalovaného je skutečně stíženo vadou ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu, když vyhotovení rozhodnutí, které bylo stěžovateli doručeno, neobsahuje podpis oprávněné osoby, nicméně tato vada není natolik závažná, aby mohla založit nicotnost tohoto rozhodnutí, neboť jak již bylo výše uvedeno, součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které oprávněná osoba podepsala. Není tak vůbec pochyb o tom, že rozhodnutí skutečně vydal PhDr. T. H., ředitel odboru azylové a migrační politiky, který je k tomu zmocněn příslušným vnitřním předpisem Ministerstva vnitra.

S ohledem na uvedené považuje Nejvyšší správní soud za irelevantní stěžovatelovy námitky týkající se toho, že prvostupňové rozhodnutí nebylo a ani nemohlo být opatřené

originálním podpisem oprávněné osoby součástí spisu v době, kdy byl opis rozhodnutí předán žalobci. Tuto skutečnost není možno v současnosti nijak potvrdit ani vyvrátit. Ostatně stěžovatel na doložení svých tvrzení nepředkládá žádný faktický důkaz a vychází ze svých úvah. Není věci zdejšího soudu zabývat se hypotetickými situacemi a jejich možnými dopady za situace, kdy práva stěžovatele nebyla nijak dotčena a naopak vše nasvědčuje řádnému procesnímu postupu.

Nejvyšší správní soud má rovněž za nedůvodné stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud se vůbec nezabýval žalobními body (procesními námitkami), na které stěžovatel poukazoval v žalobě, tedy námitkami týkajícími se porušení ustanovení § 3 odst. 3, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu žalovaným. Předně je třeba zdůraznit, že pokud stěžovatel v žalobě poukázal na porušení uvedených ustanovení správního řádu, aniž by skutkově specifikoval, jakým úkonem či nečinností žalovaného k tomu došlo, pak nelze ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. takové námitky považovat za řádně uplatněný žalobní bod. Taková situace nezakládá povinnost soudu se námitkou vůbec zabývat. Podotkl-li tedy krajský soud, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav pro posouzení podmínek pro udělení azylu žalobci, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem a soud neshledal ani vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, pak lze takové vyjádření považovat za dostatečné.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě zrušit, neboť zdejší soud neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, ani nebyla shledána nepřezkoumatelnost rozhodnutí tohoto soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu